

LATVIJAS VALSTS ARHĪVA

2008. gada darba pārskats

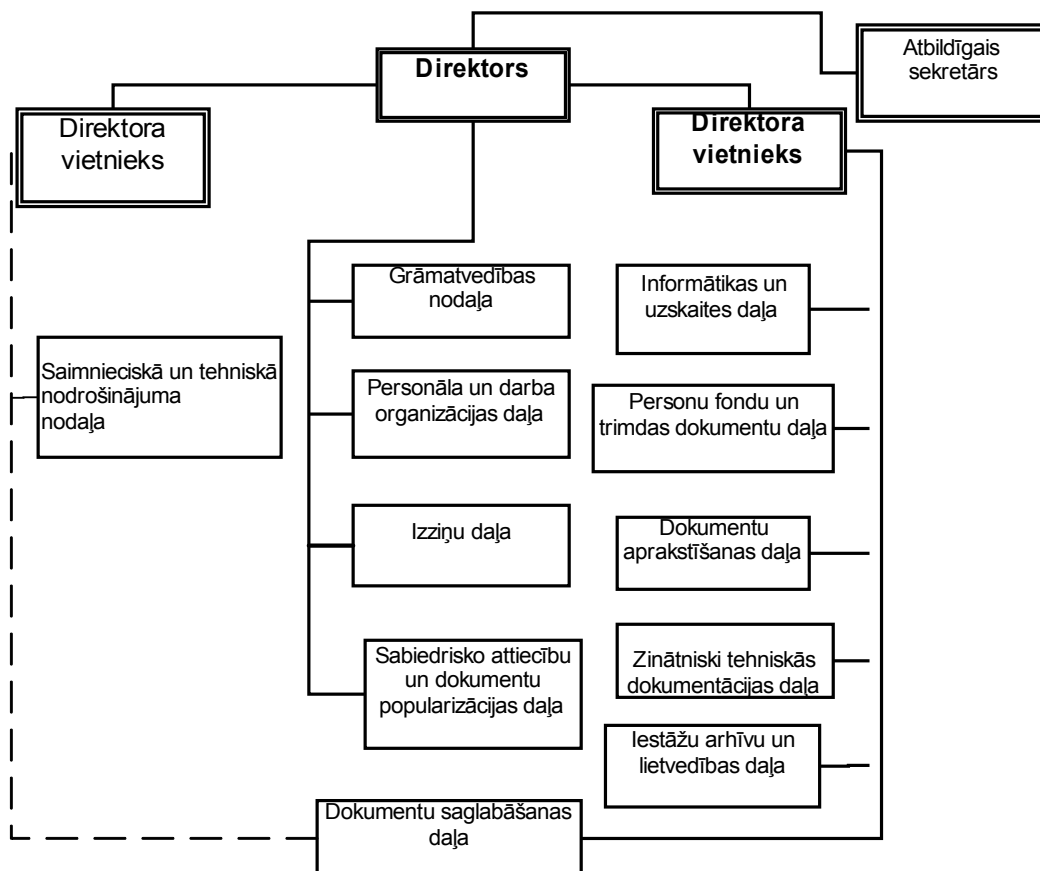
1. Pamatinformācija.

Latvijas Valsts arhīvs (turpmāk tekstā – arhīvs) ir Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas (turpmāk tekstā – VAĢ) padotības iestāde. Arhīvs darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumu “Par arhīviem”, citiem LR normatīvajiem aktiem, starptautisko tiesību normām nacionālā dokumentārā mantojuma aizsardzības un informācijas pieejamības jomās. VAĢ normatīvajiem dokumentiem, LVA nolikumu.

Arhīvs izveidots 1961. gada 30. decembrī ar Latvijas PSR Ministru Padomes lēmumu par jauna arhīva dibināšanu Latvijā, ko nosauca atbilstoši tālaika prasībām – Centrālais Valsts Oktobra revolūcijas un sociālistiskās celtniecības arhīvs (CVORA). Jauns posms arhīva dzīvē sākas pēc Latvijas neatkarības atgūšanas. 1991. gada 26. martā pieņemtais likums “Par arhīviem” mainīja arī arhīvu nosaukumus. CVORA tika pārdēvēts par Latvijas Valsts arhīvu. Saskaņā ar likumu “Par arhīviem” arhīvam ir sekojoši darbības uzdevumi:

- valsts, pašvaldību organizāciju un uzņēmumu, nevalstisko organizāciju arhīvu uzraudzība;
  - valsts, pašvaldību, dažādu privāto juridisko un fizisko personu arhīvu un arhīva kolekciju uzkrāšana;
  - valsts dokumentu saglabāšana, šis uzdevums ietver sevī kā dokumentu fizisko saglabāšanu tā arī preventīvos pasākumus dokumentu aizsardzībai;
  - dokumentu pieejamības nodrošināšana: uzdevums ir ļoti plašs un tas nozīmē gan pareizu un precīzu un mūsdienām atbilstošu visu arhīvā esošo dokumentu uzskaites veikšanu, gan arī informācijas pakalpojumu sniegšanu arhīva klientiem.
- Arhīva uzdevumus un no tiem izrietošās funkcijas veic deviņas arhīva daļas un divas nodaļas.

Latvijas Valsts arhīva organizatoriskā struktūra

2. Arhīva darbības rezultāti.

2.1. Arhīva rezultatīvie rādītāji:

Darbības rezultāti	2008. g.	
	plāns	izpilde
1. Apmeklējumi arhīvā	5000	5052
2. Nodrošināta dokumentārā mantojuma saglabāšana valsts arhīvos (gl.vien)	2880437	2898487
3. Izpildīti Latvijas un ārvalstu klientu sociāli tiesiskie un citi pieprasījumi (izsniegto arhīva izziņu skaits)	2800	3700
4. Pieņemti valsts arhīvos institūciju dokumenti (pieņemto glabājamo vienību skaits)	27199	42630
5. Izmantotājiem izsniegti dokumenti un mikrofilmas (glabājamo vienību skaits)	24270	39077
6. Nodrošināta valsts un pašvaldību iestāžu un citu institūciju uzraudzība informācijas saglabāšanā, uzskaitē un izmantošanā (institūciju skaits)	566	566

Latvijas Valsts arhīvs ir sasniedzis visus plānotos rezultātīvos rādītājus, līdz ar to uzskatām, ka valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti efektīvi.

2.2. 2008. gada prioritātes:

2008. gada prioritātes:

1. dokumentu saglabāšanas jomā – dokumentu saglabāšanas nodrošināšana, tā tika īstenota pildot Dokumentu saglabāšanas programmu 2006. – 2008. gadam, nodrošinot arhīva dokumentu saglabāšanas darba nepārtrauktību. Lai nodrošinātu dokumentu fizisko saglabāšanu, dokumentu glabāšanas vides uzlabošanu, tika veikta drošības un ugunsdrošības sistēmu daļēja renovācija;
2. dokumentu aprakstīšanas jomā – lietu pieejamības nodrošināšana, tika strādāts pie lietu aprakstu pilnveidošanas, t.sk. lietu virsrakstu tulkošanas latviešu valodā, uzziņu sistēmas pilnveidošanas. Projekta „Padomju režīma represēto personu apzināšana un datu bāzes veidošana (1940–1989)” II posma ietvaros uzsāka elektroniskās uzziņu sistēmas par arestētajām personām veidošana;
3. dokumentu uzkrāšanas un uzraudzības jomā – veikts uzraudzības darbs un sniegta metodiskā palīdzība iestādēm dokumentu aprakstīšanā, attīstīta sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, iestādēm sniegta metodiskās palīdzība sagatavojot LPSR perioda dokumentus nodošanai valsts glabāšanā;
4. dokumentu popularizācijas jomā – turpināta sadarbība ar MK komisiju par padomju režīma represēto Latvijas iedzīvotāju datu bāzes paplašināšanu ar jaunām represēto iedzīvotāju kategorijām, sagatavotas ceļojošās izstādes „Prāgas pavasara un Hartas 77 atskaņas Latvijā/Baltijā”, „Represētie kultūras darbinieki”, sagatavota virtuālā izstāde „Latviešu strēlnieku pieminēklis laiku lokos”.
5. pakalpojumu jomā – vispusīgas informācijas un uzziņu sniegšana klientiem.

2.3. Darbības rezultātu izpilde:

0.apakšprogramma. Normatīvo aktu izstrāde un ieviešana.

2008.gada veikta ierēdņu amatu aprakstu aktualizācija Pārstrādāti direktora vietnieka, Saimnieciskā un tehniskā nodrošinājuma nodaļas vadītāja, vadītāja vietnieka, darba aizsardzības speciālista, Uzziņu daļas galvenā arhivista, Personāla un darba organizācijas daļas vecākā referenta amata apraksti. Sagatavots arhīva reglaments. Arhīva darba nodrošināšanai sagatavoti un apstiprināti – 132 līgumi.

Lai nodrošinātu iekšējo normatīvo aktu savlaicīgu pārstrādi un aktualizāciju, regulāri tika apzināti jaunie ārējie normatīvie akti.

Apstiprināti iekšējie norādījumi "Kārtība, kādā Saimnieciskā un tehniskā nodrošinājuma nodaļas darbiniekiem tiek plānoti, sadalīti, kontrolēti darba uzdevumi saskaņā ar nodaļas darba plānu".

Izstrādāta Ugunsdrošības instrukcija „Gāzes ugunsdzēsšanas stacijas sistēmas iedarbināšana ugunsgrēka gadījumā” un „Elektrodrošības Instrukcija Nr.30 I. elektrodrošības kvalifikācijas grupai”. Aktualizēts Rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā un Civilās aizsardzības plāns. Arhīva darbinieki apguva praktiskās iemaņas ugunsdrošībā.

Sakarā ar apmeklētāju pieņemšanas laika pagarināšanu izstrādāti:

- grozījumi Latvijas Valsts arhīva darba kārtības noteikumos;
- grozījumi Latvijas Valsts arhīva lasītavu darba noteikumos.

izstrādāts un 23.02.2008 darbinieku kopsapulcē apstiprināts LVA administrācijas un darbinieku Darba koplīgums.

sagatavoti grozījumi LVA informācijas sistēmas drošības noteikumos, pielikumos pievienots rīcības apraksts, veicot sistēmas un programmu instalāciju un pārinstalāciju.

izstrādāta Instrukcija datu ievades operatoriem par krimināllietu reģistrācijas žurnālu un kartotēku datu ievades kārtību datu bāzē.

sagatavota metodika krimināllietu reģistrācijas žurnālu un kartotēkas datu apstrādei, informācijas precizēšanai un pārbaudei.

Metodiskās un ekspertīzes komisijas darbs:

2008.gadā notika 12 Metodiskās un ekspertīzes komisijas sēdes, kurās izskatīti 65 jautājumi. Metodiskā un ekspertīzes komisijā tika izskatītas 20 nomenklatūras, 1 iestādes dokumentu sakārtošanas, 4 iestāžu dokumentu fondēšanas jautājumi, 8 dokumentu glabāšanas termiņu noteikšanas jautājumi u.c.

Tika skatīti jautājumi par fondu kategoriju piešķiršanu 2007.gadā arhīvā pieņemtajiem fondiem .

2 iestādes tika ņemtas LVA uzraudzībā, 7 iestādes iekļautas likvidēto uzkrāšanas avotu sarakstā, 5 iestādes noņemtas no uzskaites un akceptēta 15 privātpersonu dokumentu pieņemšana valsts glabāšanā.

1. apakšprogramma. Dokumentu saglabāšanas nodrošināšana.

Dokumentu saglabāšanas jomā tika veikti tradicionālie darba veidi: lietu kartonēšana, esības un fiziskā stāvokļa pārbaudes, atputekļošana, dezinfekcija, lietu izsniegšana no glabātavām un tehniskais darbs.

2008.gada beigās izstrādāta Dokumentu saglabāšanas programma 2009.-2012.gadam.

Regulāri bija veikta 14 glabātavu un 9 glabātavu vajadzībām piemēroto telpu mikroklimata kontrole.

Gaisa temperatūra un relatīvā mitruma procents LVA glabātavās 2008.gadā bija normas robežās:

- temperatūra – 18,5t°C (Kurzemes prospektā 18,8 t°C; Bezdēlīgu ielā 18,2 t°C);
mitruma % - 43,1% (Kurzemes prospektā 43,4 %; Bezdēlīgu ielā 42,6 %).

2008.gadā glabātavu mikrobioloģiskā apsekošana netika veikta.

Lietu kartonēšana.

2008. gadā kartonētas **visas** valsts glabāšanā pieņemtās pastāvīgi glabājamās aprakstītās lietas un 3 252 LPSR Iekšlietu ministrijas neaprakstīto fondu lietas, tas veikts tāpēc, lai daļēji sagrupētu lietas pa fondiem. Lietu kartonēšanas plāns ir izpildīts par **125.6%**. Lietu pārkartonēšana veikta lietu esības un fiziskā stāvokļa pārbaūžu laikā konstatēto trūkumu novēršanai un personu fondu un trimdas dokumentu fondu optimālai pārvietošanai.

Lietu esības un fiziskā stāvokļa pārbaudes.

Lietu esības un fiziskā stāvokļa pārbaudes 2008.gadā veiktas 66 900 lietām. Saskaņā ar perspektīvo plānu pārbaudītas 61 650 lietas. Ārpus plāna pārbaudes veiktas 9 fondiem ar 5250 lietām, galvenokārt, sakarā ar lietu pārvešanu uz citām glabātavām. Gada plāns ir izpildīts par **109.4%**. Ārpus plāna lietu pārbaude notika sakarā ar lietu skaita precizēšanu bijušās LKP arhīva fondiem.

Lietu esības un fiziskā stāvokļa pārbaūžu laikā veikta arhīva dokumentu ar dziestošu tekstu un sliktas kvalitātes nesēju apzināšana un uzskaitē.

Iztrūkstošo lietu meklēšanas organizēšana.

2008.gadā tika veikta lietu meklēšana un dokumentācijas noformēšana 2 fondiem:

- 611.fonda "RLPSR Lauksaimniecības ministrija" - 2 lietas;
- 1437.fonda "Rīgas Domes Zemgales priekšpilsētas TDP"-1 lieta.

Gada beigās dokumentācija iesniegta VAG Valsts arhīvu dokumentu uzskaites aktualizēšanas komisijai.

Lietu izsniegšana no glabātavām un to atlikšana.

No LVA glabātavām 2008.gadā izsniegtas 39077 lietas:

- lasītavām – 15810 lietas;
  - darbiniekiem – **20639** lietas ;
  - uz laiku ārpus arhīva- **2628** lietas;
- Gada plāns ir izpildīts par **169.9%**.

Lietu atputekļošana.

Tā ir veikta ienākošajiem dokumentiem, no glabātavām izsniegtajiem dokumentiem, lietām, kas izdotas CMDRL iesiešanai, restaurācijai vai mikrofilmēšanai, kā arī lietām, kurām tika veikta esības pārbaude, lietām, kas tika pārvietotas un pārkartonētas. Tika veikta arī kastu un plauktu atputekļošana. Gada plāns ir izpildīts par **174 %**. Plāns ir pārsniegts sakarā ar lielo lietu pieņemšanas un izsniegšanas apjomu, lietu atputekļošana ir viena no šī darba procesa sastāvdaļām.

Lietu dezinfekcija.

2008.gadā tika uzsākta ar pelējuma sēnīti inficētā 287.fonda „LR Centrālās statistikas pārvaldes Galvenais skaitļošanas centrs” dokumentu apstrāde ar antiseptiskām salvetēm. Kamerā dezinficētas **6510** lietas.

Mikrofilmēšana drošības un izmantošanas fonda veidošanai.

Mikrofilmēšanai atlasītas un sagatavotas **103250** lapas no trim fondiem, saskaņā ar „Dokumentu mikrofilmēšanas perspektīvo plānu 2008.-2010.gadam.

Darbs ar sevišķi vērtīgiem un unikāliem dokumentiem.

2008.gadā darbs ar sevišķi vērtīgiem dokumentiem notika saskaņā ar šim darba veidam apstiprināto programmu 2008. – 2010.gadam.

Izvērtēti 11 fondi ar 1149 lietām. No šo fondu lietām sevišķi vērtīgie dokumenti ir apzināti 903 lietās.

2008.gadā arhīva glabātavu noslogojums palielinājies par 340,8 lin.m.

Uz 01.01.2009. LVA dokumentu izvietojumam **brīvi ir 2703,8 lin.m.:**

- glabātavās **2743,3** lin. m.
- Bezdēlīgu ielā – 649,1 lin.m.,
- Kurzemes prospektā – 1710,6 ;
- glabātavām piemērotās telpās **344,1** lin.m.
- Bezdēlīgu ielā 42,2 lin.m.,
- Kurzemes prospektā 301,9 lin.m.

2008.gadā Kurzemes prospektā ir iekārtotas 2 glabātavu vajadzībām piemērotas telpas- Iekšlietu ministrijas dokumentu un neaprašīto personu fondu izvietojšanai.

Darba rādītāji dokumentu saglabāšanā:

Nr. p.k.	Pamatrādītāji	Mērvienība	Gada plāns	Izpilde
1.	Dokumentu izsniegšana no glabātavām	lietas	24 270	39077
2.	Esības un fiziskā stāvokļa pārbaude	lietas	61 178	66900
3.	Kartonēšana	lietas	32 700	41086
4.	Atputekļošana	lietas kārbas	80 000 1 000	139261 1200
5.	Dokumentu konservācija un profilaktiskā apstrāde, dezinfekcija	lietas kamerā ar salvetēm	6500 2 000	6510 8806
6.	Sevišķi vērtīgo, unikālo dokumentu apzināšana: <u>izvērtēti</u> atlasīti	Fondi/lietas	11/ 1 149	11/1149 11/903
7.	Dokumentu sagatavošana :			
7.1.	restaurācijai:			
	standarta formāta	lapas	1 000	1000
7.2.	mikrofilmēšanai	lapas	100 000	103250
7.4.	iesiešanai/iešūšanai	lietas	500	510
9.	Digitālo kopiju veidošana	Lapas	100	200

2.apakšprogramma. Dokumentu izvērtēšana, uzskaitē, dokumentu zinātniskās uzziņu sistēmas izveidošana un pilnveidošana.

Darbs ar neaprašītiem dokumentiem.

Pārskata periodā ir pabeigta 3 fondu lietvedības dokumentu aprakstīšana, sagatavots attiecīgs skaits fondu vēsturisko izziņu.

Sakarā ar darbinieku skaita samazinājumu, pamatojoties uz Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 23.septembra rīkojumu Nr.75 samazināts darba rādītāju apjoms: dokumentu izvērtēšanā no 1438 glabāšanas vienībām uz 793 un dokumentu aprakstīšanā no 260 lietām uz 180, izslēdzot no plāna 913.fonda „A/s „Rīgas dīzelis” dokumentu aprakstīšanu.

Dokumentu izvērtēšanas gada plāns izpildīts par 144 %.

Lietu aprakstīšanas gada plāns izpildīts par 106 %.

Zinātnes un tehnikas dokumentu daļā veikta fonda “Pilsētprojekts” dokumentu tradicionālā aprakstīšana.AS “Alfa” Rīgas mikroaparātu ZPI” dokumenti aprakstīti pēc vienkāršotas metodes.

Personu fondu un trimdas dokumentu daļā turpinājās fondu „ Samsone Sofija (1913-2005), gleznotāja, (Zviedrija)” un „Daugavas Vanagu Centrālā valde (Lielbritānija)”, Jāņa Siliņa arhīva vienkāršota aprakstīšana. Pabeigta Daugavas Vanagu fonda Latviešu

kultūras vērtību krātuves „Straumēni” arhīva dokumentu vienkāršota aprakstīšana. Veikta arī ienākošo personu dokumentu pieņemšanas sarakstu sastādīšana. Tika sastādīts 31 dokumentu pieņemšanas saraksts. Turpinājās darbs pie apjomīgās Pētera Upīša ekslibru kolekcijas aprakstīšanas. MEK apakškomisijā tika apstiprināti 21 fonda 54 apraksti. Personu fondu un trimdas dokumentu daļā dokumentu aprakstīšanas plāns izpildīts par **112%**.

Lietu aprakstu pilnveidošana.

2008.gada plāns izpildīts par 116%. Tika turpināta 1821.fonda “PSRS pārbaudes filtrācijas punktos un nometnēs ieslodzīto Latvijas iedzīvotāju personas lietas” lietu aprakstu pilnveidošana, apstrādātas 4220 lietas.

Zinātnes un tehnikas dokumentu daļā tika turpināta fonda “Lauku projekts” vienkāršotā apraksta pilnveidošana.

Turpinājās darbs pie arhīva fondu aprakstu tulkošanas valsts valodā, turpinājās fonda “LPSR Ministru Padome” lietu aprakstu tulkošana, bet uzsākta fonda „LKP Rīgas pilsētas komiteja” lietu virsrakstu tulkošana.

Vēsturiskās izziņas sastādītas 3 tradicionāli aprakstītajiem fondiem, kā arī 18 apriņķu pagaidu izpildu komiteju fondiem par 1940.-1941.gadu.

Katalogizācija.

Veikta 2420.fonda “Ārvalstu arhīvu dokumentu kopijas par 20.gs. politiski represētajiem Latvijas iedzīvotājiem (no Kazahstānas, Krievijas Federācijas un Lietuvas Republikas)” trīs aprakstu lietu katalogizācija un kartīšu iepludināšana esošajā uzziņu sistēmā.

Projekta „Padomju režīma represēto personu apzināšana un datu bāzes veidošana (1940–1989)” II posma ietvaros uzsākta 1986.fonda 3.apraksta – VDK Krimināllietu 26 reģistrācijas žurnālu datu ievade (50 000 ieraksti) datu bāzē.

Izveidota un papildināta datu ievades vārdnīca ar nepieciešamajiem datu parametriem (represīvo iestāžu saīsinājumi no VDK krimināllietu reģistrācijas žurnāliem).

12.decembrī notika projekta prezentācija "Padomju režīma represēto personu apzināšana un datu bāzes izstrāde (1940-1989)” LR Ministru Kabineta Komisijai „PSRS totalitārā komunistiskā okupācijas režīma upuru skaita un masu kapa vietu noteikšanai, informācijas par represijām un masveida deportācijām apkopošanai un Latvijas valstij un tās iedzīvotājiem nodarīto zaudējumu aprēķināšanai”.

Dokumentu uzskaitē.

Dokumentu uzskaites jomā veikti tradicionālie darba veidi: veikta dokumentu atbilstības normatīviem aktiem kontrole, pārbaudīti un izskatīti 179 akti par dokumentu pieņemšanu valsts glabāšanā, veikta dokumentu aprakstīšanas, dokumentu esības pārbaūžu kvalitātes kontrole, pārbaudīts 121 akts.

Kopš 2000.gada nodrošinām sabiedrībai **nepārtrauktu pieeju internetā** LVA uzkrāšanas avotu, fondu un lietu meklēšanas sistēmai. 2005.gadā sagatavota jauna meklēšanas sistēma, kura ļauj atrast jebkura līmeņa elektronisku aprakstījumu LVA datu bāzē. Lai paplašinātu jebkura interesenta iespēju attālināti atrast interesējošo informāciju, reizi ceturksnī tiek papildināta AIS informatīvā bāze, migrējot datus no LVA ORACLE datu bāzes uz WEB serveri.

Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas 1. kārtas ieviešanas darbiem tika izlietotas 223 (1,10% no lietderīgā laika budžeta) dienas. VAĢ izveidotās darba grupās

strādāja 12 arhīva darbinieki. Pārbaudot migrēšanas iespējas tika konstatēts, ka lai migrēšanas laikā nepazaudētu ierakstus, kas jau ir par fondiem, būtu jāizdara precizējumi VVAIS. Diemžēl arhīva priekšlikumi netika ņemti vērā. Tāpēc prognozējam ievērojamus informācijas un ieguldītā darba zudumus.

Darba grupās iekļautie arhīva darbinieki veica uzdevumus saskaņā ar VVAIS pirmās kārtas ieviešanas un uzturēšanas Rīcības plānu 2008 gadam. Darba uzdevumi bija saistīti ar dažāda veida klasifikatoru, veidlapu un dokumentu formu izstrādi, kuru savstarpējā sasaiste un kopsakarības topošajā informācijas sistēmā nebija caurskatāmas un arī īsti saprotamas.

6 arhīva darbinieki jūnija nogalē piedalījās VVAIS 1. kārtas atsevišķu sadaļu testēšanā. 36 LVA darbinieki piedalījās apmācībās par VVAIS jautājumiem. Jāpiezīmē, ka apmācības un testēšana bija visai formālas un maz ko deva darbinieku izpratnei.

Dokumentu izvērtēšanas, uzskaites, dokumentu zinātniskās uzziņu sistēmas izveidošanas un pilnveidošanas darbības rezultāti:

Nr. p.k.	Rādītāji	Mēr. vienība	Gada plāns	Izpilde
1.	Dokumentu izvērtēšana -Lietvedības dokumenti -ZTD <u>izskatīts</u> atlasīts iznīcināšanai (atskaitē)	lietas n.gl.vien. lietas n.gl.vien.	793 1500	1141 3474 762 240
2.	Dokumentu aprakstu sastādīšana -Lietvedības dokumenti -ZTD -personu fondi	Lietas Lietas Dokumenti	180 196 3000	191 227 3551
3.	Vienkāršotu aprakstu sastādīšana -ZTD -personu fondi	n.gl.vien. dokumenti	3925 35740	3934 40058
4.	Dokumentu aprakstu pilnveidošana	lietas	3700	4300
6.	ZUS pamatelementu tulkošana (bez pārstrādes): lietu apraksti vēsturiskās izziņas	virsraksti skaits	2800 17	2816 21
	Katoloģizācija	skaits		395
8.	Pamatreģistru veidošana apr. vien. reģistros	skaits	3	3
8.1.	fondu reģistrs: fondi sērijas glab. vien. dokumenti		25 150 5000	57 1197 7281
8.2.	repatriantu reģistrs	skaits	2000	2048
8.4.	Reģistru aktualizēšana (ierakstu pilnveidošana)			
8.4.1.	fondu reģistrs	fondi	150	291

3.apakšprogramma. Dokumentu uzkrāšana, izvērtēšana, publisko personu arhīvu uzraudzība un kontrole.

Arhīva uzskaitē ir 410 valsts un pašvaldības iestādes, tajā skaitā 59 ir reorganizējamās, privatizējamās, bet kuru fondi vēl nav nodoti LVA. Nevalstisko institūciju skaits ar kurām tiek veikta regulāra sadarbība ir 156.

Dokumentu uzkrāšana.

Dokumentu uzkrāšanas organizēšana veikta ievērojot arhīva komplektēšanas plānu un nodrošinot likvidēto iestāžu fondu pieņemšanu. Saskaņā ar plānu tika pieņemti 46 iestāžu fondi, ārpus plāna ir pieņemti 46 iestāžu fondi, tai skaitā 31 – no likvidētām iestādēm.

No plānā paredzētajiem fondiem dokumentus nav nodevušas 3 iestādes: Kultūras ministrija, Rīgas brīvostas pārvalde un Valsts augu aizsardzības dienests – lietas valsts glabāšanā nenodeva, pamatojot to ar dokumentu izmantošanas nepieciešamību.

Nodrošinot 2008.gada arhīva darba **prioritāšu izpildi**, tika pieņemta 22981 gl. vienība par LPSR periodu no 36 dokumentu uzkrāšanas avotiem. Daļa no dokumentiem, kas gada sākumā tika paredzēta pieņemšanai valsts glabāšanā, tika nodota Personālā dokumentu valsts arhīvam, jo satur tikai personālsastāva dokumentus, līdz ar to fondu skaits ir mazāks par plānoto.

Privātpersonu dokumentu uzkrāšanas jomā tika veikts apjomīgs organizatoriskais darbs, lai nodibinātu jaunus kontaktus, uzrakstītas 99 vēstules, dokumentu pieņemšanai sagatavoti 35 dāvinājuma līgumi. Dokumenti pieņemti no 30 fiziskām personām un 12 trimdas organizācijām.

Privātpersonu arhīvu un dokumentu kolekciju uzkrāšanas plāns ir izpildīts par **174,3%**

Iestāžu arhīvu uzraudzība.

Saskaņā ar likuma "Par arhīviem" 4.,9.pantu, katrai iestādei tika izvirzītas konkrētas, individuālas prasības dokumentu uzkrāšanas, izvērtēšanas, aprakstīšanas un saglabāšanas jautājumos.

Metodiskā un praktiskā palīdzība.

Lai nodrošinātu pamatrādītāju izpildi sniegta 1729 konsultācijas valsts un pašvaldību iestādēm:

- 182 ar konsultāciju lapām, kā arī praktiski pārbaudot situāciju iestādēs, tas ir 39% no uzraudzībā esošajām iestādēm.
- 1084 konsultācijas valsts un pašvaldību iestādēs sniegta bez konsultāciju lapām,
- 463 konsultācijas sniegta arhīvā.

Konsultējot iestādes un fiksējot konsultācijās apspriesto konsultāciju lapās, tika skarti jautājumi par arhīva uzraudzības prasību ievērošanu un izpildes organizēšanu. Pārējās konsultācijas nodrošināja konkrēta jautājuma metodisku un praktisku risinājumu.

Citās iestādēm sniegtajās konsultācijās doti skaidrojumi par lietu noformēšanas, dokumentu sakārtošanas, aprakstu un vēsturisko izziņu sastādīšanas jautājumiem, kā arī par lietu nomenklatūrās iekļauto lietu uzkrāšanu lietvedībā. Sniegti norādījumi par atklāto trūkumu novēršanas nepieciešamību.

Metodiskā un praktiskā palīdzība nevalstiskajām organizācijām sniegta 151 organizācijai.

Visu gadu garumā tika nodrošināta metodiskā un praktiskā palīdzība uzraudzības iestādēm, kurās Arhīvu inspekcija pārbaudēs konstatējusi pārkāpumus un trūkumus dokumentu uzskaitē, izvērtēšanā, saglabāšanā un izmantošanā. Divreiz gadā arhīva vadības sēdēs ir analizēts Arhīvu inspekcijas iestāžu pārbaudēs konstatēto trūkumu novēršanas jautājums.

Iestāžu dokumentu izvērtēšana.

Lietu nomenklatūru saskaņošana veikta 123 iestādēm un 20 nevalstiskajām organizācijām. Plāns ir izpildīts par **128 %**. Nomenklatūrās pārbaudīti 43889 virsraksti, šis apjoms ir 2 reizes lielāks nekā plānotais apjoms. Galvenā uzmanība tika pievērsta tām iestādēm, kurām jāaskaņo lietu nomenklatūras saskaņā ar noteikto saskaņošanas cikliskumu. Lietu nomenklatūras saskaņotas **34 %** iestāžu no uzskaitē esošajām valsts un pašvaldību iestādēm. Saskaņošanas cikliskums nav ievērots 4 iestādēs: Latvijas pastā un Izglītības satura un eksaminācijas centrā (LVA iesniegti projekti), Rīgas doma kora skolā, Valsts arhīvu ģenerāldirekcijā (VAG). Doma kora skolā nomainījās par lietvedību atbildīgais darbinieks un VAG lietu nomenklatūras izstrādes aizkavēšanos pamato ar nepieciešamību izstrādāt klasifikatorus VVAIS.

Aprakstu saskaņošana Metodiskās un ekspertīzes komisijā (MEK).

MEK lietu aprakstu apstiprināšana veikta 206 iestādēm, tas ir **142%** no gada plāna. No kopējā iestāžu skaita, kuru apraksti apstiprināti MEK, 33 ir likvidētās iestādes. Apraksti ir apstiprināti arī 32 nevalstiskajām organizācijām.

MEK akceptēšanai iesniegti 176 iestāžu 223 akti par dokumentu atlasī iznīcināšanai ar 14 610 ierakstiem par 1 033 612 lietu atlasī iznīcināšanai.

Lietu aprakstīšanas stāvoklis valsts un pašvaldību institūcijās:

Dokumenti par 2002.gadu aprakstīti **99%** iestāžu. 2002.gada dokumenti, izņemot tiesas, Ārlietu ministriju un Iekšlietu ministriju, nav aprakstīti 4 iestādēs, t.sk. ir

Rīgas Tehniskā universitāte un VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs", kuri ir iesnieguši aprakstus arhīva MEK.

Rīgas domes Komunālais departaments iesniedzis lietu aprakstu projektus gada beigās, bet Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtā aprakstīšana nenotiek atbildīgā darbinieka ilgstošās prombūtnes dēļ.

Par 2003.gadu aprakstīti **90%** uzraudzībā esošo iestāžu, izņemot Ārlietu, Iekšlietu ministrijas un tiesas.

Darba kvalitātes un pilnveidošanas nolūkā arhīva speciālisti 2008.gadā organizēja un novadīja 29 semināru nodarbības 23 iestādēs par dokumentu uzkrāšanas, saglabāšanas un sakārtošanas jautājumiem.

Metodiskā palīdzība sniegta Zemes dienesta darbiniekiem par dokumentu glabāšanas, aprakstīšanas un uzskaites jautājumiem.

Latvijas Valsts arhīva uzraudzībā esošo iestāžu saraksta precizēšanas un papildināšanas nolūkā tika veikta jaunizveidoto, likvidēto, reorganizēto un privatizēto valsts un pašvaldību iestāžu, to struktūrvienību un kapitālsabiedrību apzināšana. Darba rezultātā LVA uzraudzībā uzņemtas 2 jaunas iestādes, 7 iestādes iekļautas likvidēto uzkrāšanas avotu sarakstā, 5 iestādes noņemtas no uzskaites.

Iestāžu dokumentu sakārtošana uz līgumsaistībām.

Iestāžu dokumentu sakārtošanas gada plāns ir izpildīts **par 154%**. Līgumattiecības bija noslēgtas ar 12 iestādēm.

3. Dokumentu uzkrāšanas, izvērtēšanas un institūciju arhīvu uzraudzības darbības rādītāji:

Nr. p.k.	Rādītāji	Mērvienība	Gada plāns	Izpilde
1.	Dokumentu uzkrāšana (kopā), tajā skaitā:	<u>inst.</u> gl. vien.	<u>84</u> 27199+3000dok.	<u>138</u> 42630
1.1.	no komplektēšanas avotiem (pa dokumentu veidiem)	<u>inst.</u> gl. vien.	<u>37</u> 4954	<u>41</u> 15574
	Lietvedības dokumenti	<u>inst.</u> lietas	<u>37</u> 4954	<u>41</u> 15574
	Zinātnes un tehnikas dokumenti	<u>inst.</u> lietas		
1.2.	no likvidētiem, reorganizētiem, privatizētiem kompl.avotiem (kopā)	<u>inst.</u> lietas	<u>6</u> 657	<u>24</u> 2147
	Lietvedības dokumenti	<u>inst.</u> lietas	<u>6</u> 643	<u>23</u> 2067
	Zinātnes un tehnikas dokumenti	<u>inst.</u> lietas	<u>2</u> 14	<u>3</u> 80
1.4.	no fiziskām personām	<u>dok.</u>	3000	<u>43(31 fiz. pers.; 12o rganiz. 1927 lietas</u>
1.6.	LPSR perioda dokumentu pieņemšana	<u>inst.</u> gl.vien.	<u>46</u> 21588	<u>36</u> 22981
2.	Institūciju arhīvu uzraudzība un kontrole			
2.1.	Arhīva uzraudzībā esošo institūciju skaits (kopā), tajā skaitā:	<u>inst.</u>	566	566
	komplektēšanas avoti	<u>inst.</u>	356+54	351+59
	nevalstiskās (sadarbības) institūcijas	<u>inst. skaits</u>	156	156
2.2.	Metodiskās un praktiskās palīdzības sniegšana:			
	uzkrāšanas avotiem (aizpildot konsultāciju lapas)	<u>inst.sk.</u> konsultācijas	136	149 182
	nevalstiskām (sadarbības) institūcijām	<u>inst.sk.</u> konsultācijas	145	151 197
2.4.	Apmeklētāju (t.sk. semināru) un konsultāciju skaits	<u>apmeklētāji</u> semināri konsultācijas	420 29 1162	531 29 1724
3.	Institūciju dokumentu izvērtēšana			
3.1.	Informācijas sistēmu anketēšana un izvērtēšana	<u>inst.</u> IS		<u>12</u> <u>25</u>
3.1.1	Noslēgti vienošanās līgumi	<u>inst.</u>		
3.2.	Lietu nomenklatūru, klasifikācijas shēmu saskaņošana	<u>inst.</u>	96 +10	123+20
3.3.	Lietu aprakstu apstiprināšana MEK			
	Lietvedības dokumenti	<u>inst.</u> lietas	145 23025	<u>206</u> 66703
	Zinātnes un tehnikas dokumenti	<u>inst.</u> lietas	4 1500	<u>16</u> 5330

3.3.4.	Aktu par dokumentu atlasi iznīcināšanai akceptēšana arhīva MEK	inst. lietas		<u>207</u> 1029516
3.4.	Institūciju dokumentu sakārtošana uz līgumsaistībām (kopā), tajā skaitā:	inst. Lietas	10 4310	<u>12</u> 6634
3.4.1.	patstāvīgi glabājamie dokumenti	lietas	3860	4378
3.4.2.	ilgstoši glabājamie dokumenti	lietas	450	802
4.	Uzraudzības iestāžu reģistra:			
	veidošana	iestāde, persona	5	9
	aktualizēšana	iestāde, persona	320	545

4. apakšprogramma. Dokumentu popularizēšana un izmantošana.

Izstādes.

2008. gadā norisinājās darbs pie 5 izstādēm.

Tika sagatavota un 17.06.2008 Čehijas Zinātņu Akadēmijā atklāta ceļojošā izstāde „Prāgas pavasara un Hartas 77 atskaņas Latvijā/Baltijā”. Dokumenti izstādes sagatavošanai tika apzināti Latvijas arhīvos, muzejos, Igaunijas un Lietuvas arhīvos, kā arī Krievijas Federācijas Sociālpolitiskās vēstures arhīvā. Paralēli izstādes gatavošanai, darbs noritēja arī pie izstādes kataloga sagatavošanas. Katalogs tika iespiests latviešu- angļu un čehu valodās. Izstāde Čehijā tika eksponēta Prāgā, Homutovas apgabala muzejā, Pilzenes, Ostravas un Česke Budejovices universitātēs. 2008.gada 5. novembrī izstāde tika atklāta Latvijas Kara muzejā, kur tā tiks eksponēta līdz 2009.gada janvāra beigām.

Sagatavota un eksponēta ceļojošā izstāde „Represētie kultūras darbinieki”. Izstādes atklāšana notika 2008.gada 18.martā Rīgas Latviešu biedrībā, ar to varēja iepazīties līdz 30.martam. Gada laikā izstāde bija skatāma Liepājas muzeja nodaļā „Liepāja okupācijas režīmos”, Aizkraukles pilsētas bibliotēkā, Rīgas 84. vidusskolā un Rīgas 3.vidusskolā. Ar izstādi iepazīs vairāk nekā 1800 apmeklētāji. Izstāde turpina ceļot pa Latvijas kultūras un izglītības iestādēm.

Pabeigts darbs pie virtuālās izstādes „Latviešu strēlnieku pieminēklis laiku lokos”. Pārskata periodā notika materiālu apzināšana, atlase, dokumentu tulkošana, izstādes tehniskā un mākslinieciskā sagatavošana.

Ārpus plāna sagatavotas divas izstādes s no LVA privātajām mākslas darbu kolekcijām – Veronikas Janelsiņas gleznu un Jāņa Liepiņa skiču un studiju darbu izstādes. Tās tika eksponētas Rīgā, galerijā „Mūrnieks”. Kopš septembra V. Janelsiņas gleznu izstāde skatāma LVA Bezdēļu ielas ēkas 2.stāva foajē.

Tika sagatavots pieteikums Kultūrkapitāla fondam par J. Liepiņas darbu izstādes kataloga iespiešanu. Tas tika atbalstīts un IV ceturksnī tika sagatavots un iespiests katalogs „Mākslinieka darbnīcā. Jāņa Liepiņa studijas un zīmējumi”.

Lai varētu veidot jaunas izstādes no arhīva fondiem, tika sagatavots un iesniegts pieteikums Kultūrkapitāla fondam par gleznu rāmju izgatavošanu. Projekts guva atbalstu. Rāmji tika paredzēti LVA mākslas darbu kolekcijas – Veronikas Janelsiņas un Jāņa Liepiņa skiču un studiju izstādei. Rezultātā izstāžu sagatavošanai ierāmēti 13 V.Janelsiņas un 30 J. Liepiņa zīmējumi un studijas.

Pateicoties sponsoriem Latvijas Gāzei – tika pasūtīti papildus ceļojošie izstāžu stendi, kuri tika izmantoti izstādes eksponēšanai Prāgā un vēlāk tiks izmantoti citu tēmu eksponēšanai.

Tradicionāli sagatavots stends par arhīva aktivitātēm 2007.gadā. Tas eksponēts Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas telpās.

Arhīva dokumentu popularizācija.

Saskaņā ar arhīva plānu noritēja darbs pie dokumentu krājuma „Latviešu represēšana 1937. – 1938. gadā” sagatavošanas. Apzināti un atlasīti dokumenti, uzsākti manuskripta sagatavošanas darbi.

Sagatavota un nodota iespiešanai brošūra ”Latvijas iedzīvotāju otrā masveida deportācija” latviešu un angļu valodā. Brošūra tika atvērta 2008.gada 5. novembrī, pasākuma laikā Latvijas Kara muzejā.

Žurnālā „Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” tika publicēts J.Riekstiņa raksts, kas ir zinātniski pētnieciskais kopsavilkums par 1949. gada 25. marta deportāciju.

Gada sākumā tika uzsākts darbs pie dokumentu atlasē un apstrādes dokumentu krājumam „Nevardarbīgā pretošanās Latvijā: Latvijas ceļš uz neatkarību (1944 – 1991)” Letonikas projekta ietvaros, bet finansiālu problēmu dēļ darbs 2.pusgadā netika turpināts. 2008. gada darba rezultāti izmantoti grāmatā: „Nevardarbīgā pretošanās: Latvijas neatkarības atgūšanas ceļš. 1945. – 1991” – Rīga: Latvijas Zinātņu akadēmija, 2008., kurā ir iekļauts J.Riekstiņa pētījums „Latviešu nacionālkomunistu cīņa pret Latvijas kolonizāciju un rusifikāciju”. Sadarbībā ar LU Latvijas Vēstures institūtu atkārtoti ir izdots dokumentu krājums „Latvijas PSR Ministru Kabineta sēžu protokoli.1940.gada 23. jūlijs – 24.augusts.

2008.gada novembrī, lai popularizētu arhīva darbu, arhīva speciālisti organizēja “Atvērto durvju dienas”. Pasākuma laikā tika demonstrēta Jura Podnieka studijas dokumentālā filma par Latvijas nacionālajiem partizāniem „Nesalauztie”. Pirms filmas noskatīšanās tās scenārija autors – Sabiedrisko attiecību un dokumentu popularizācijas daļas darbinieks Ritvars Jansons – apmeklētājus iepazīstināja kā ar filmas tapšanu, tā arī ar arhīvā glabātajām krimināllietām, kuru izpēte palīdzēja filmas veidošanā.

Sagatavotas 4 publikācijas žurnālam “Latvijas Arhīvi” (1 publicēta, 3 iesniegtas) un iesniegtas ik ceturksni arhīva aktualitāšu hronikas.

Arhīva dokumentu popularizācijas pasākumi valsts un pašvaldību iestādēs

Sakarā ar 1949.gada 25. marta deportācijas atceres dienu arhīva darbinieki ar lekcijām piedalījās Liepājas muzeja organizētajā pasākumā. Par deportācijas tēmu nolasīti referāti Rīgas pilsētas Kurzemes rajona politiski represēto kluba pasākumā un Mālpils pagasta pašvaldības organizētajā pasākumā. Jūnijā notika arhīva darbinieku –izstādes „Represētie latviešu kultūras darbinieki” autore A. Mjurkas tikšanās un lekcija par represētajiem latviešu kultūras darbiniekiem.

Sagatavots priekšlasījums un uzstāšanās K. Adenauera fonda organizētajā pasākumā „Komunistisko diktatūru izvērtēšana kā Eiropas uzdevums ”.

Sagatavots priekšlasījums un uzstāšanās nacionālā partizāna Mārtiņa Krišjāņa piemiņas plāksnes atklāšanā Kuldīgā.

Konferences un semināri

2008.gada 14.jūnijā konferencē „Sibīrijas bērni”, kas notika Latvijas Okupācijas muzejā A.Bambals nolasīja referātu ”Tēvi Vjatlagā: 1941.gada14.jūnija deportācija”, ko tiešraidē translēja LTV 1.

2008.gada 22. –23.maijā I. Šķiņķe un A. Bambals piedalījās starptautiskā zinātniskā konferencē Viļņā „Deportācijas – noziegums pret cilvēci. Vēsture un Atmiņa”. Abi darbinieki piedalījās konferencē ar referātiem.

D.Kļaviņa, A.Kalnciema, R.Jansons piedalījās zinātniskajā konferencē Prāgā “Prāgas pavasaris 1968.Sabiedrība, mēdiji- politiskie un kulturālie pārveides procesi”.

2008.gada 31.oktobrī starptautiskajā Latvijas Vēsturnieku komisijas rīkotajā konferencē „Okupācijas režīmi Baltijas valstīs (1940 – 1990). Izpētes rezultāti un problēmas” A. Bambals nolasījis referātu „ Latvijas PSR Valsts drošības ministrijas iznīcinātāju bataljonu darbība

(1944.-1956.) – kolaborācijas vēstures piemērs” un R. Jansons nolasījis referātu „Padomju represijas Latvijā kā okupētā teritorijā 1944.-1945. gadā”.

2008.gada 20. novembrī starptautiskajā konferencē „NKVD/KGB aktivitātes un sadarbība ar Centrāleiropas un Austrumeiropas drošības iestādēm 1945 – 1989, II Prāgā R. Jansons nolasījis referātu „Latvijas PSR drošības iestāžu pretizlūkošanas darbības 1945-1991”.

2008.gada 5.decembrī starptautiskā zinātniskā konferencē „Muzejs un skola: teorija un prakse”, Jelgavā, I.Šķiņķe nolasīja referātu „Arhīvs un skola”.

Arhīva sadarbība.

Lai veicinātu plašāku un vispusīgāku sabiedrības izpratni par nozīmīgiem vēstures notikumiem, arhīva vietu sabiedrības vēsturiskajā atmiņā, lai iesaistītu izziņas procesos iespējami plašāku interesentu loku, arhīvā tiek organizētas nodarbības skolēniem, studentiem, pedagogiem, vadītas ekskursijas un gatavotas publikācijas.

2008.gadā notikušas 11 nodarbības skolēniem, studentiem un pedagogiem. Nodarbībās piedalījās 6 skolu 129 skolēni, 2 augstskolu 23 studenti un 3 skolotāju kursu 114 dalībnieki.

Skolēnu nodarbības tika organizētas par sekojošām tēmām:

- „LVA dokumenti par skolu vēsturi”;
- „Kino Latvijā”;
- 1949. gada 25. marta deportācija;
- ģimenes vēstures apzināšana un ciltskoku veidošana.

Nodarbībās, kas tika sagatavotas studentiem, tika izskatītie sekojošie jautājumi:

- iestāžu uzraudzība dokumentu sakārtošanā nodošanai arhīvā;
- tiesu dokumentu uzraudzība un nodošana arhīvā;
- likvidēto banku dokumenti LVA.

Kursi vēstures skolotājiem noritēja Latvijas Universitātes tālākizglītības programmas „Daudzveidīga un skolēna izziņas aktivitāti veicinoša mācību procesa īstenošana vēsturē pamatizglītībā un vidējā izglītībā” ietvaros. Tika apskatīta tēma par „Latvijas iedzīvotāju deportācijām. Pētījumu un arhīva dokumentu izmantošana vēstures stundās”. ISEC programmas „Holokausts, citi genocīdi un noziegumi pret cilvēci. Holokausts: kā tas bija iespējams?” ietvaros, I. Šķiņķe nolasīja lekciju „Latvijas Valsts arhīva dokumentu izmantošana holokausta, citu genocīdu un noziegumu pret cilvēci izpētē un apguvē”.

2008. gadā novadītas 25 ekskursijas 520 skolēniem, studentiem un skolotājiem:

11 augstskolu 207 studentiem;
8 skolu 163 skolēniem;
2 koledžu 34 audzēkņiem;
3 skolotāju kursu 114 dalībniekiem;
1 individuāla 2 juristiem.

No tām - 21 pārskata, 4 tematiskas (LVA ēkā Kurzemes prospektā 5 „LVA esošie dokumenti par represijām pret Latvijas iedzīvotājiem”).

Pasākumu intensitāte 2008. gadā saistīta ar augstskolu aktivitāti – lietvedības kursu pasniedzēji lietvedības kursa ietvaros vēlējās iepazīstināt studentus ar arhīvu un darbu ar dokumentiem.

Tika sniegtas 54 konsultācijas par politisko represiju, par partizāna apbalvojuma Kalpaka krusts dokumentiem, par „Jaunatnes organizāciju komitejas”, Biedrības kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs, Franču liceja, Valsts ārkārtējo komisijas, LR Radio un televīzijas komitejas dokumentiem, par LVA dokumentiem, kas saistīti ar 1968. gada Čehoslovākijas notikumiem, par Rīgas Lielajiem kapiem, u.c. tēmām.

Saskaņā ar arhīvu sistēmas noslēgtajiem sadarbības līgumiem, arhīva fondos veikta ziņu meklēšana par Baltkrieviju un Ukrainu. Saskaņā ar sistemātiskajā katalogā pieejamo informāciju, ziņas par sadarbību ar Baltkrieviju atrastas 6 fondos (270., 290., 273., 230., 618., 851.), ziņas par sadarbību ar Ukrainu atrastas 3 fondos (270., 283., 413.).

Dokumentu izmantošana.

2008.gadā tika saņemti 4013 iesniegumi, 313 no saņemtajiem iesniegumiem tika pārsūtīti izpildei citām institūcijām, 341 bija negatīvā atbilde. Arhīva plāns ir izpildīts par **132%**.

Ir sagatavotas 1517 bezmaksas izziņas, kas ir 41% no sagatavoto izziņu kopskaita.

Juridisko un fizisko personu pieprasījumu izpilde tika veikta mēneša laikā.

Arhīva lasītavas apmeklēja 913 lasītāji.

Dokumentu popularizēšanas un izmantošanas darbības rezultāti:

Nr. p.k.	Rādītāji	Mērvienība	Gada plāns	Izpilde
1.	Dokumentu popularizēšana			
1.1.	dokumentu krājumu sagatavošana	Krājumi, brošūras* Krājumi, brošūras**	4 2	2 2
	t.sk. digitālie	skaits		
1.2.	dokumentu izstādes	skaits apmeklētāju skaits	4	5 2125 ***
	t.sk. digitālās	skaits	1	1
1.3.	iniciatīvās informācijas sagatavošana	skaits		
1.4.	radio raidījumi	skaits	2	4
1.5.	televīzijas raidījumi	skaits		
1.6.	publikācijas	skaits	7	15
	t.sk. digitālās	skaits		
1.7.	lekcijas, ekskursijas, tikšanās, u.c.	skaits apmeklētāju skaits	10	25 520
1.8.	izglītojošo programmu un pasākumu sagatavošana skolēniem un studentiem (t.sk. p.p.1.2.,1.7)	skaits apmeklētāju skaits	5	13 404
2.	Pieprasījumu izpilde	izziņas	2800	3700
	tajā skaitā:			
	Sociāli tiesisko	izziņas	2715	3383
	tematisko	izziņas	5	36
	ārvalstu	izziņas	30	205
	e-pieprasījumi	izziņas	50	106
3.	Lasītavas darbs			
	lasītāji,	skaits	900	913
	t.sk. ārvalstu	skaits		14
	izmantoto gl. vien skaits	skaits		15424
	Izsniegtas dokumentu kopijas	skaits		18555
4.	Apmeklētāju pieņemšana, konsultēšana	skaits	5000	5052

* krājumu skaits, pie kuriem strādās tekošajā gadā

** tajā skaitā krājumi, kuru sagatavošana tiks pabeigta

***nav precīzu ziņu par izstāžu apmeklētāju skaitu

2.4. Informācija par pakalpojumiem.

2008.gadā arhīva sniegtie pakalpojumi iedalāmi vairākās grupās:

1. Konsultācijas.

2008.gadā arhīvā pieņemti un konsultēti 7119 klientu, tai skaitā elektroniskā veidā tika uzdoti 130 jautājumi.

Procentuāli visvairāk konsultāciju un dažāda veida informācijas, kopskaitā 3700, sniegta par sociāli tiesiskajiem jautājumiem, dažādiem datiem, vēsturiskajiem notikumiem.

Otrs lielākais konsultāciju jautājumu kopums saistīts ar valsts un pašvaldību iestāžu, nevalstisko organizāciju lietvedības un iestāžu arhīvu uzraudzību. Gada laikā šai klientu grupai sniegta 1921 konsultācija, tai skaitā 1724 konsultācijas valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem, 197 nevalstiskā sektora pārstāvjiem.

Arhīva klientiem bija iespējams saņemt arī dažādas ar specifiskiem jautājumiem saistītas konsultācijas, kuras īpaši gatavoja un sniedza arhīva speciālisti. Kopumā tika sniegtas 54 šādas tematiskās konsultācijas. Tika sniegtas 154 konsultācijas VDK dokumentu jautājumos LR tiesībsargājošām iestādēm.

Konsultāciju tematika ir bijusi daudzveidīga un savā būtībā diezgan nemainīga. Konsultācijas bija par arhīvā esošajiem dokumentiem, gan par vēstures notikumiem, Latvijas iedzīvotāju represēšanu padomju režīma laikā, personu rehabilitāciju, dokumentu pārvaldības, iestāžu un nevalstisko organizāciju arhīvu veidošanas, uzkrāšanas un izvērtēšanas jautājumiem, privātpersonu arhīvu un kolekciju veidošanu un saglabāšanu utt.

Konsultācijuņēmēju loks bijis tikpat daudzveidīgs, cik daudzveidīga bijusi tematika, vislielāko grupu sastādīja privātpersonas, kuru interešu lokā, galvenokārt, bija sociāli tiesiskie jautājumi, nākošā lielākā grupa valsts, pašvaldību iestādes, privātās juridiskās personas, arī šīs grupas uzmanības lokā pārsvarā bijuši sociāli tiesiski jautājumi. Pie konsultācijuņēmējiem pievienojama arī tāda specifiska klientu grupa kā dažādu ministriju darba grupu un komisiju dalībnieki, kuriem nepieciešama padziļināta un specifiska arhīva speciālistu palīdzība.

Elektroniskā veidā sniegto konsultāciju saņēmēji arī iedalāmi vairākās grupās, kā lielākā jāmin jaunieši: studenti, skolēni, gan arī dažādu iestāžu un organizāciju darbinieki, kuri salīdzinoši nesen uzsākuši darba gaitas un interesējas par jautājumiem, kas nepieciešami darba problēmu risināšanai.

Konsultācijas ir arhīva bezmaksas pakalpojums.

2. Viens no arhīva pakalpojumu veidiem ir **klientu apkalpošana arhīva lasītavās**. Arhīva divas lasītavas pārskata gadā apmeklēja 913 lasītāji. Lasītāju apmeklējumu skaits bija 2894. Klientu vajadzībām no arhīva glabātavām izsniedza 15 424 lietu. Pieaudzis ir no lasītavām izsniegto dokumentu kopiju skaits represētajām personām. Ir bijuši 106 pieprasījumi tieši krimināllietu kopēšanai ģimenes arhīvu veidošanai. Šo krimināllietu biežums dažreiz sasniedz 400-600lp, veicot šos pieprasījumus ir nokopētas 5591 lappuse.

Pēc klientu pieprasījuma sagatavotas un izsniegtas 18 055 kopijas.

Lasītavu klientu sastāvs ir līdzīgs konsultācijuņēmēju sastāvam, šeit jāpievieno arī tie klienti, kas ieradušies no citām valstīm, Krievijas, Francijas, ASV, Vācijas, Lietuvas, Zviedrijas un Spānijas.

Ikvienam lasītājam tika sniegta maksimāla informācija par viņu interesējošo tēmu un arī sniegta papildus informācija, gadījumos, kad arhīvā netika atrasti nepieciešamie dokumenti, kurā iestādē var griezties, lai risinātu tālāk savu jautājumu.

Lasītavu pakalpojumi arhīvā ir bez maksas.

3. Arhīvam un klientiem ļoti nozīmīgs un būtisks ir arhīva pakalpojums, dažādu **izziņu, norakstu un izrakstu sagatavošana**.

2008.gadā arhīvs saņēma 4013 iesniegumus. No tiem 2313 iesniegumi tika pārsūtīti izpildei citām institūcijām. Gada laikā sagatavotas atbildes uz 3700 iesniegumiem, tai skaitā 3359 atbildes bija klientiem pozitīvas, 341 atbilde bija negatīva tai ziņā, ka arhīvs nevarēja sniegt apstiprinošas atbildes uz klientu jautājumiem objektīvu apstākļu dēļ.

Pieprasījumu tematika pamatā atbilda arhīvā esošajam dokumentu kopumam, kā arī arhīva darbības profilam. 2008.gadā arhīvā bija pieprasījumi par vairāk, ka 80 informācijas veidiem. Joprojām tiek pildītas izziņas, kas saistītas ar represijām - apmēram 1499 izziņas, sagatavotas 344 izziņas no notariālās darbības dokumentiem, 637 izziņas par dienestu Padomju armijā, mācībām un darba stāžu, 503 izziņas par uzņēmumu nosaukumu maiņu un reorganizāciju. Izziņas, kas saistītas ar uzņēmumu nosaukumu maiņu galvenokārt tiek sūtītas uz Krieviju, Baltkrieviju, Ukrainu pensijas jautājumu kārtošanai. Ir pieaugusi izglītības dokumentu oriģinālu izsniegšana, tika izsniegti 17 diplomu, tas saistīts ar klientu vēlmi turpināt mācības.

Tematisko pieprasījumu tēmas ir dažādas, piemēram, par kapsētu slēgšanu, komunistiskās partijas vēsture, 2.pasaules karš, leģionāru darbība, likumu piemērošana dažādu juridisku jautājumu risināšanā.

Pakalpojumu ņēmēju loks īpaši neatšķirās no konsultāciju ņēmēju un lasītavu apmeklētāju loka, tikpat daudzveidīgs.

Šis pakalpojumu veids ir maksas pakalpojums, tomēr tām fiziskajām un juridiskajām personām, kurām saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām tiesībām ir iespēja saņemt arhīva izziņas bez maksas, tās arī saņēma. Pārskata gadā arhīvs izsniedza 1517 bezmaksas izziņas.

4.Arhīva pakalpojumu klāstu papildina arī tāds pakalpojumu veids kā **iestāžu, organizāciju dokumentu apstrāde** un sakārtošana. 2008.gadā arhīvs noslēdza pakalpojumu līgumus ar 12 organizācijām. Šis ir maksas pakalpojums. Darba rezultātā arhīvs nopelnījis 86 200 latus.

5. 2008.gadā tika nodrošināts arī tāds pakalpojumu veids, kā **semināru** nodarbību vadīšana valsts iestādēm un nevalstiskajām organizācijām par dokumentu pārvaldību, arhīva dokumentu uzkrāšanu, izvērtēšanu, saglabāšanu. 2008.gadā notika 29 semināru nodarbības 23 iestādēs.

Arvien populārāks kļūst s arhīva pakalpojumu veids kā **semināri, praktiskās nodarbības, lekcijas** augstskolu pasniedzējiem, vēstures skolotājiem, skolēniem, studentiem, citiem interesentiem, kuru laikā tiek stāstīts un rādīts gan par arhīva dokumentiem un to izmantošanu vēstures nodarbībās, gan arī iepazīstinot ar arhīva darba būtību un sūtību, arhīvā glabājamo dokumentu sastāvu. Notikušas 11 nodarbības skolotājiem, studentiem, skolēniem.

Novadītas 25 **ekskursijas**. No tām - 21 pārskata, 4 tematiskas (LVA ēkā Kurzemes prospektā 5 „LVA esošie dokumenti par represijām pret Latvijas iedzīvotājiem”).

Ekskursiju laikā apmeklētāji iepazīstināti ar arhīva dokumentu glabātavām, dokumentu izvērtēšanas un kārtošanas būtiski svarīgajiem aspektiem. Katras ekskursijas sākumā, izmantojot grāmatas “Archival principles and practice: a guide for archives

management by Jeanette White Ford” materiālus, tiek īsi raksturota arhīva būtība, funkcijas un uzdevumi, tā nozīme sabiedrībā.

Studentiem, skolēniem un skolotājiem ir sagatavotas atgādnēs „Kā strādāt arhīva lasītavā”, kā arī praktiski apgūstot iemaņas darbam ar arhīva dokumentiem atgādnē „Kā strādāt ar dokumentu” un „Kā pareizi anotēt un pierakstīt atsauces arhīva dokumentiem”. Ekskursijas nobeigumā tika demonstrēta mājas lapa.

2.5. Jauno politikas iniciatīvu īstenošana

Saskaņā ar kultūras ministrijas darbības stratēģiju 2007.-2009. gadam programmas “Kultūras mantojums” 9. p. arhīvs realizēja vairākus pasākumus arhīva darba modernizācijai un dokumentu saglabāšanai. Galvenie akcenti tika likti uz arhīva drošības un ugunsdrošības sistēmu pilnveidošanu un rekonstrukciju, dokumentu saglabāšanas vides uzlabošanu

Tāpat kā visā valstī arī arhīvā viens no politikas virzieniem ir e- pārvaldes ieviešana. Iepriekš minētā arhīvu vienotā informācijas sistēma ir šīs politikas sastāvdaļa..

Atsaucoties uz Saeimas 2005.gada 12. maija Deklarāciju un 2005.gada augustā Ministru Kabineta izveidotās komisijas “PSRS totalitārā komunistiskā okupācijas režīma upuru skaita un masu kapu vietu noteikšanai, informācijas par represijām un masveida deportācijām apkopošanai un Latvijas valstij un tās iedzīvotājiem nodarīto zaudējumu aprēķināšanai” aicinājumam arhīvs sāka veidot projekta „Padomju režīma represēto personu apzināšana un datu bāzes veidošana (1940–1989)” II posma ietvaros elektronisko uzziņu sistēmu par arestētajām personām.

2.6. Iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte, plānotie uzlabojumi un pasākumi

2008.gadā turpinājās iepriekšējos gados uzsāktā plānveidīgā iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošana. Arhīva kontroles sistēmas pamats ir uzdoto pienākumu un darbu precīza uzskaitē, iespēja kontrolēt to izpildi. Šim nolūkam kalpo dažādi reģistri, plānošanas un darbu uzskaites sistēmas. 2008.gadā tika papildināts un pilnveidots spēkā esošo (1997.-2008.) rīkojumu reģistrs. Aktualizēti, precizēti reģistrā ietvertie rīkojumi, atbilstoši rīkojumu izmaiņām izdarītas nepieciešamās izmaiņas amatu aprakstos.

Arhīva darbība tika vadīta un virzīta ar dažādu instrumentu palīdzību, viens no tādiem instrumentiem ir ikmēneša arhīva struktūrvienību vadītāju un administrācijas tikšanās vadības sēdēs. Tajās tika apspriesti, izskatīti dažādi ar arhīva darbību saistīti jautājumi: centrālā uzmanība tika veltīta arhīva plānoto uzdevumu izpildes kontrolei, dažādu problēmu un riska jautājumu analīzei.

Arhīva prioritāro darbu sarakstā ir iestāžu arhīvu un lietvedības darba uzraudzība un metodiskā vadība., tāpēc arī šie jautājumi bija uzmanības centrā. Vairākas reizes gadā eksperti informēja par situāciju iestādēs , tai skaitā arī par Arhīvu inspekcijas fiksēto trūkumu novēršanas gaitu .regulāri kontrolēta arī PSRS perioda dokumentu pieņemšanas gaita un arī problēmas, kas radušas šai procesā. Nemazāk aktuāls jautājums bija par privāto arhīvu uzkrāšanas problēmām, kā arī tika analizēta NVO dokumentu uzkrāšanas gaita un attiecīgās programmas realizācija. Dokumentu saglabāšanas jautājums. Tika izskatīta un analizēta Saglabāšanas programmas 2007.-2008.gadam izpilde Sagatavota un pieņemta jauna programma nākošajam periodam. Apstiprināts jauns plāns drošības un izmantošanas fonda veidošanai 2008.-2010. gadam.Ik gadus tiek skatīts jautājums par arhīva datorizētās

informācijas sistēmas jautājumiem., gan par esošo informācijas sistēmu darbību, gan par AIS tehnisko nodrošinājumu.

Ņemot vērā to, ka arhīva speciālistiem ir jābūt lietas kursā par spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, ik mēnesi tika sagatavota informācija par jaunākajiem normatīvajiem aktiem, kas nepieciešami arhīva darbā. Tika apspriestas un analizētas arhīva īslaicīgās darbības un apmācības programmas. Pārskata periodā notikušas 11 vadības sēdes.

Darba organizācijas pilnveidošanai, darbinieku motivācijai tika sagatavoti un ieviesti jauni iekšējie normatīvie dokumenti. Izdoti 57 rīkojumi pamatdarbības jautājumos. Normatīvo aktu pilnveidošana, regulāra to pārskatīšana palīdz organizēt darbu, nodrošināt nepieciešamo kvalitāti.

Arhīva tehniskā darba uzraudzībai un darbinieku drošībai tika sagatavoti un uz ārējo normatīvo aktu pamata izdoti iekšējie normatīvie akti, darba drošības, ugunsdrošības, CA u.c. jautājumos.

3. Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu 2008.gadā

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 134 831	1 269 712	1 296 127
1.1.	dotācijas	1 020 435	1 101 712	1 101 712
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	114 396	168 000	194 415
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
2.	Izdevumi (kopā)	1 134 818	1 269 712	1 269 712
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 131 818	1 267 712	1 267 712
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās			
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	1 131 818	1 267 712	1 267 712
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	3 000	2 000	2 000

2008.gadā no Valsts kultūrkapitāla fonda līdzekļiem tika piešķirti 2450 Ls. Līdzekļi tika izlietoti gleznotāja Jāņa Liepiņa un Veronikas Janelsiņas darbu noformēšanai (450 Ls) un kataloga „J.Liepiņš 1894-1964” iespiešanai (2000 Ls).

4. Personāls

Gadā sākumā Latvijas Valsts arhīvā saskaņā ar štatu sarakstu bija 137 štata vienības. No kopējā štata vienību skaita 59 bija ierēdņu amati, 55 pārvaldes iestāžu darbinieki un 23 fiziskā darba veicēji. Gada beigās arhīvā saskaņā ar štatu sarakstu bija 132 štata vienības.

Arhīva darbinieku izglītības līmenis: 80 darbinieki ir ar augstāko izglītību, 23 darbinieki ar vidējo izglītību un 20 darbinieki ar vidējo speciālo izglītību.

Arhīva darbinieku vecuma līmenis: līdz 29 gadu vecumam arhīvā strādā 8 darbinieki, kas ir 6% no kopēja skaitā, vecumā no 50 un vairāk gadiem arhīvā strādā 86 darbinieki, tas ir 65% no kopēja skaita, vecumā no 60 un vairāk gadiem ir 47 darbinieki, tas ir 35 % darbinieku, virs 70 gadiem ir 7 darbinieki, tas ir –5,3% no kopējā darbinieku skaita.

Darbinieku sastāvs pēc dzimuma: 100 darbinieku vai 75.7% no kopējā darbinieku skaita ir sievietes.

2008.gadā darba tiesiskās attiecības nodibinātas ar 3 darbiniekiem, izbeigtas ar 12 darbiniekiem. Ar 4 ierēdņiem izbeigtas civildienesta attiecības, bet ar 3 nodibinātas. Notikuši 3 pretendentu atlases konkursi uz ierēdņu amatu vietām, kuros piedalījās 11 pretendenti.

Notikusi ikgadējā ierēdņu un darbinieku darbības vērtēšana no 2008.gada 2.janvāra līdz 14. janvārim. Pārskats par vērtēšanas rezultātiem izskatīts LVA vadības sēdē, rezultātu apkopojums nosūtīts VAĢ. Vērtēšanas rezultāti apkopoti un izmantoti ierēdņu un darbinieku kvalifikācijas pakāpju un mācību vajadzību noteikšanai. Aktualizēti ierēdņu amatu apraksti.

Darba samaksas sistēma pilnveidota atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Saskaņā ar 2005.gada 20.decembra noteikumiem Nr.995 arhīva darbiniekiem noteiktas kvalifikācijas pakāpes.

Nodrošināta Ministru kabineta 2001. gada 13. marta noteikumu Nr. 126 “Noteikumi par valsts pārvaldes iestāžu, to funkciju, personāla un civildienesta attiecību izbeigušu personu vienādās uzskaites sistēmu” izpildi pilnā apjomā. 12 reizes aktualizēti dati Personāla uzskaites datorsistēmā .

Nodrošinot Ministru kabineta 2004. gada 3. februāra noteikumu Nr. 62 “Noteikumi par vienoto darba samaksas uzskaites sistēmu no valsts budžeta finansējamās institūcijās” izpildi, tika sagatavoti pārskati par institūcijas amatu sarakstu un darba samaksu 2007.gada 2.pusgadā un 2008.gada 1.pusgadā.

Izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana.

Ierēdņu profesionālās mācības Valsts administrācijas skolā.

35 ierēdņi apmeklējuši VAS tematiskos kursus. Ierēdņi noklausījušies kursu Klientu apkalpošanas prasmes, Personas datu tiesiskā aizsardzība, Normatīvo aktu izstrāde u.c.

Profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana arhīvā.

Atbilstoši plānam notika 10 jauno darbinieku nodarbības .

5 arhīva darbinieki izgājuši arhīva apmācības kursu “Prezentāciju veidošanas pamati”.

Tika organizēts seminārs Iestāžu arhīvu un lietvedības daļas un Zinātniski tehniskās dokumentācijas daļas speciālistiem par tematu „Valsts informācijas sistēmas (reģistrācija, drošība, izvērtēšana un arhivēšana)” – lektors Toms Ceļmillers, Elektroniskās pārvaldes sekretariāta speciālists. Speciālistiem, kuru darbs saistīts ar klientu apkalpošanu pasniedzēja E.Kalniņa novadīja semināru „Efektīvas apkalpošanas prasmes”.

Saimnieciskā un tehniskā nodrošinājuma nodaļas vadītājs, direktora vietnieks, un darba aizsardzības speciālists 25.11.2008. – 03.12.2008. apguva ugunsdrošības programmu saskaņā ar MK 17.02.2004. not.Nr.82 8.1.p., saņemot attiecīgus sertifikātus.

Lai paaugstinātu zināšanas jauno tehnoloģiju pielietojumā arhīva darbiniekiem bija organizēts seminārs par e-parakstu. Regulāri tika nodrošināta iespēja grāmatvedības darbiniekiem paaugstināt kvalifikāciju un papildināt zināšanas.

2008.gadā augstākajās mācību iestādēs mācījās 15 arhīva darbinieki:

- 2 ierēdņi turpināja studijas, lai iegūtu maģistra grādu un otro izglītību;
- 2 ierēdņi studē doktorantūrā;
- 11 līgumdarbinieki turpināja studijas, lai iegūtu augstāko izglītību.

5 darbinieku kvalifikācija paaugstināta piedaloties konferencēs.

5. Komunikācija ar sabiedrību

Latvijas Valsts arhīvs 2008.gadā ir veicis virkni pasākumu, lai informētu sabiedrību par arhīva darbu un arhīva dokumentiem. Regulāri tika uzturēta arhīva mājas lapa, www.lvarhivs.gov.lv kur var atrast jaunāko informāciju par notikumiem arhīvā.

Lai informētu sabiedrību par dokumentu ieguvumiem, regulāri tika papildināta un pilnveidota internetā pieejamā arhīva datu bāze. Mājas lapas apmeklētājiem bija iespēja uzdot jautājumus un arhīva darbinieki regulāri sniedza arī atbildes 2008.gadā tika uzdoti 130 jautājumi un uz jautājumiem tika sagatavotas atbildes.

2008.gadā arhīvs radījis iespēju iepazīt arhīva sagatavoto izstādi “Represētie kultūras darbinieki”. Izstāde iepazīstina interesentus ar divpadsmit personībām – komunistiskā totalitārā režīma represētiem.

Arhīva darbinieki piedalījās 4 radio intervijās, stāstot gan par saviem pētījumu rezultātiem, gan arī par būtiskiem un nozīmīgiem vēstures notikumiem un dokumentiem, kas uzkrāti arhīvā. Pārskata gadā galvenā interviju tēma-arhīva darbs padomju režīma represiju izpētes, sagatavotais pētījumu, dokumentu krājums “Aizvestie.1949.gada 25. marts”.

Dokumentu popularizācijas nolūkā arhīvs sagatavoja dažādas izstādes, gan tādas, kas parādīja arhīvā uzkrātās kolekcijas, gan arī atspoguļoja mūsu valsts vēsturē svarīgus notikumus. Izstādes ir arī līdzeklis kā skaidrot vēstures notikumus.

Arhīva darbinieku sagatavotās publikācijas ir veids kā popularizēt arhīva dokumentus, piesaistīt interesentu uzmanību. 2008.gadā ir sagatavota virkne publikāciju par dažādām vēstures tēmām, kas balstītas uz arhīva dokumentiem.

Lai iepazīstinātu sabiedrību ar arhīva darbu tika organizēti semināri, lekcijas, dažādām interesentu grupām.

Ekskursijas arhīvā un stāstījumi par arhīvu palīdz labāk izprast arhīva būtību un tā piedāvātajām iespējām.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru.

Arhīvam tradicionāli ir nostabilizējusies sadarbība ar nevalstisko sektoru, par arhīva sadarbības partneriem ir kļuvušas 156 nevalstiskās organizācijas. Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, galveno uzmanību veltot tām organizācijām, kuras veic valsts deleģētas funkcijas un kuru dokumentu sastāvs varētu raksturot procesus nevalstiskajā vidē. Sadarbības ietvaros 14 nevalstiskajās organizācijās novadīti semināri par dokumentu pārvaldības, arhīva dokumentu uzkrāšanas, kā arī e- dokumentu jautājumiem.

Kā viens no galvenajiem sadarbības veidiem ir konsultāciju sniegšana uz vietām nevalstiskajās organizācijās, tādejādi veicinot dokumentu uzkrāšanas un saglabāšanas jautājumu risināšanu tajās, kas var būt pamats valsts arhīva fonda papildināšanai. Sniedzot konsultācijas, tiek veikta arī praktiskā palīdzība dokumentu uzskaites un aprakstīšanas jautājumos. Palielinājies sniegto konsultāciju apjoms e- pasta sarakstes veidā.

Pārskata gadā ir sniegtas 197 konsultācijas, saskaņotas 20 organizāciju nomenklatūras, apstiprināti 32 organizāciju dokumentu apraksti. Veidojot ilgstošas sadarbības attiecības tiek slēgti sadarbības līgumi, pārskata gadā noslēgti 9 līgumi.

2008. gadā no nevalstiskajām organizācijām valsts glabāšanā sadarbības ietvaros pieņemti 6 organizāciju dokumenti, kas papildina valsts arhīvu fondu.

Sadarbība veidojas arī ar privāto sektoru uzkrājot privātpersonu arhīvus un kolekcijas. 2008.gadā noslēgti 35 līgumi ar privātpersonām par viņu arhīvu vai kolekciju iekļaušanu valsts dokumentārā mantojuma sastāvā.

6. Plāni nākamajam gadam.

2009.gada prioritātes būs :

- dokumentu saglabāšanas jomā – dokumentu saglabāšanas nodrošināšana, drošības un ugunsdrošības sistēmu uzraudzība, lai nodrošinātu dokumentu fizisko saglabāšanu, dokumentu glabāšanas vides uzlabošana;
- dokumentu aprakstīšanas jomā – lietu pieejamības nodrošināšana, lietu aprakstu pilnveidošana, t.sk. VVAIS ietvaros;
- dokumentu uzkrāšanas un uzraudzības jomā –uzraudzības darbs un metodiskā palīdzība dokumentu aprakstīšanā iestādēm, sadarbības attīstība ar nevalstiskajām organizācijām, metodiskās palīdzības sniegšana sagatavojot dokumentu pieņemšanu valsts glabāšanā ;
- dokumentu popularizācijas jomā – paredzēts turpināt sadarbību ar MK komisiju par padomju režīma represēto Latvijas iedzīvotāju datu bāzes paplašināšanu ar jaunām represēto iedzīvotāju kategorijām;
- pakalpojumu jomā – vispusīgas informācijas sniegšana klientiem.

7. Uzraudzības funkciju realizācija

Latvijas Valsts arhīvs likumā “Par arhīviem” noteiktās kompetences robežās veica valsts un pašvaldību iestāžu arhīvu un lietvedības darba uzraudzību.

Realizējot likumā „Par arhīviem noteiktās valsts uzraudzības iestādes funkcijas daļas darbinieki veica aktīvu konsultāciju sniegšanas darbu LVA uzskaitē esošajās valsts un pašvaldību iestādēs .Tieši konsultāciju sniegšana uz vietām iestādēs sniedza lielāku atdevi iestāžu dokumentu izvērtēšanas ,arhīva dokumentu sakārtošanas jautājumu risināšanā un lietu aprakstu apstiprināšanā LVA MEK. Konsultācijās uz vietām iestādēs vienlaicīgi tika veikta arī par arhīvu atbildīgo darbinieku izglītošana un apmācība arhīva dokumentu sakārtošanā .

Veicot likumā noteikto uzraudzības funkciju arhīva darbinieki saskārās ar virkni problēmu, kas nav atrisinātas un, kas lielā mērā ietekmē gan iestāžu attieksmi pret dokumentu uzkrāšanu, saglabāšanu, gan arī nosaka valsts arhīva darbinieku rīcību un iespējas ietekmēt iestāžu darbu. Joprojām trūkst normatīvo aktu uz kuru pamata būtu jāpiemēro uzraudzības prasības iestādēm, līdzīgi tas ir arī ar dokumentu pārvaldības kārtību, tajā skaitā nav konkrētu prasību un kārtības attiecībā uz e-dokumentu pārvaldību.

Nav arī ārējo normatīvo dokumentu, kas noteiktu kārtību lietu nomenklatūru saskaņošanā ar valsts arhīvu, kārtību, kurā tiek noteiktas dokumentu sakārtošanas prasības, dokumentu nodošanas kārtība valsts glabāšanā. Tie ir normatīvi, bez kuriem arhīva uzraudzības darbs nav veicams kvalitatīvi.

2008.gadam plānotie uzdevumi ir paveikti pateicoties arhīva darbinieku kopīgajam ieguldījumam un saskaņotajam darbam.

Direktore

D. Kļaviņa

Direktora vietniece

V. Guzanova